

In memoriam a Josep Obiols i Salvat (1933-2024)

JUNTA DIRECTIVA DE L'ACCA

El doctor Josep Obiols i Salvat ens va deixar el passat 10 de desembre de 2023. Des de l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació (ACCA), li volem dedicar un entranyable record.

Va néixer a Barcelona el 1933. Va estudiar a l'Institut Químic de Sarrià (IQS), on va obtenir el grau de doctor enginyer químic el 1978. A l'IQS va desenvolupar la seva carrera docent, investigadora i de transferència de tecnologia. Va ser professor adjunt (1965-1978), secretari dels Serveis Tècnics (1965-1986), director del Departament de Química Analítica, professor agregat, numerari i catedràtic (1978-1998). I des del 1998 en va ser professor emèrit. Mai va deixar el seu lligam amb l'IQS, va seguir com a representant de l'associació d'exalumnes (AIQS Sèniors), aportant la seva experiència, animant sempre altres persones a participar-hi activament. Però la seva tasca va transcendir més enllà i va apropar la institució a molts dels que treballàvem en el món de la ciència i la tecnologia dels aliments. Va fer visible la institució a través de les jornades *Healthy Ingredients*, que organitzava el Grup Professional Alimentari de l'AIQS al qual pertanyia. Per això, per a molts de nosaltres, el doctor Obiols era el referent de l'IQS.

Magda Faijes, professora titular de l'IQS, ens n'explica records, especialment les seves classes amb les planxes de vinil, i rememora la confiança que depositava en els seus alumnes, com aconseguia treure el màxim de tots ells. Va fomentar la col·laboració entre professionals del món de l'alimentació i va teixir una fructífera amistat amb companys com Robert Xalabarder i M. del Carmen de la Torre que va perdurar sempre. També ens relata que el dia del funeral es va endarrerir una mica: «potser el doctor Obiols mateix ho va organitzar, “Ara que estan

tots aquí, que tinguin temps de retrobar-se i connectar de nou...”». Magda Faijes el recorda com un creador d'infinides idees, cercador de solucions, impulsor de col·laboracions, de reunions científiques i enginyoses. Va ser un professor que es convertia en mentor, en un gran mestre de la ciència i de la vida.

Va ser president de la nostra associació en dos períodes importants, entre els anys 1989 i 1991 i després entre el 2003 i el 2011. Va treballar de manera constant i va deixar una forta empremta. Els que vam compartir Junta amb ell recordem els seus coneixements amplis, el seu tarannà conciliador i iniciador que el feia estar sempre obert a explorar maneres noves d'apropar la ciència i la química dels aliments a tots els professionals interessats.

Alguns dels seus articles publicats, molts dels quals a TECA i en col·laboració amb altres companys, són:

- OBIOLS I SALVAT, Josep; TOMÀS I MORER, Xavier (1986). «Reflexions sobre l'aportació de la química analítica a l'estudi del medi ambient». *Butlletí de les Societats Catalanes de Física, Química, Matemàtiques i Tecnologia* [Barcelona], vol. 7, núm. 2, p. 475-478. També disponible en línia a: <<https://raco.cat/index.php/ButlletiSCFQMT/article/view/221971>> [Consulta: 1 agost 2024].
- OBIOLS I SALVAT, Josep (2005). «20è aniversari de l'IRTA». *TECA: Tecnologia i Ciència dels Aliments* [Barcelona], vol. 8, p. 3. També disponible en línia a: <<https://revistes.iec.cat/index.php/TECA/article/view/3663.001/5121>> [1 agost 2024].
- OBIOLS I SALVAT, Josep (2007). «Centre de Noves Tecnologies i Processos Alimentaris». *TECA: Tecnologia*

i Ciència dels Aliments [Barcelona], vol. 11, p. 38-39. També disponible en línia a: <<https://revistes.iec.cat/index.php/TECA/article/view/29850.001/5083>> [1 agost 2024].

- OBIOLS I SALVAT, Josep (2010). «*Visualplats*: guia per a l'alimentació equilibrada». *TECA: Tecnologia i Ciència dels Aliments* [Barcelona], vol. 12, núm. 1, p. 39-40. També disponible en línia a: <<https://publicacions.iec.cat/repository/pdf/00000115/00000098.pdf>> [Consulta: 1 agost 2024].
- CANICIO, Josep Alfonso; CASTELLS ESQUÉ, Pere; MANS I TEIXIDÓ, Claudi; MARTÍN BELLOSO, Olga; OBIOLS I SALVAT, Josep (2011). «Química alimentària: ciència *versus* cultura». *TECA: Tecnologia i Ciència dels Aliments* [Barcelona], vol. 13, núm. 2, p. 46-53. També disponible en línia a: <<https://revistes.iec.cat/index.php/TECA/article/view/54830>> [Consulta: 1 agost 2024].

La seva labor envers l'ACCA va quedar reconeguda en l'acte que es va celebrar el desembre de 2020. La presidenta actual, Montserrat Rivero, va organitzar un homenatge conjunt a tots els presidents de l'ACCA. En aquell acte entranyable Claudi Mans va fer la presentació del doctor Obiols, qui va fer un discurs en què recordava la seva trajectòria i alguna anècdota divertida, com la de les reunions amb amics de la professió a l'Acadèmia de Principals Alimentaris (APA), que fou constituïda l'any 1988 per un *numerus clausus* de catorze persones, cadascuna de les quals s'atribuïa el nom d'un element químic (triptòfan, sodi, hesperidina, etc.).

El doctor Obiols es va mantenir sempre actiu i molt proper a l'ACCA. Els socis i amics que vam ser li agraïm profundament la seva tasca.

Descansi en pau.